

CARPET PLUS

ماهنامه اینترنتی فرش دستباف

Iranian Visual carpet Magazine

"کارپت پلاس" / شماره ۲۷ - مرداد ۱۴۰۲

موزه فرش ایران

CARPET PLUS

بِسْمِ
الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اللّٰهُ

ماهنامه اینترنتی فرش دستباف

Iranian Visual carpet Magazine

کارپت پلاس

مجله اینترنتی فرش دستباف ایران
سال پنجم / مرداد ۱۴۰۲ / شماره ۲۷

سردبیر: مریم طاهری تفرشی
دبیر تحریریه/مدیر هنری: مهدیار پیرزاده
تحریریه: گروه نویسندگان
طراحی: آتلیه گروه سینج
سازمان تبلیغات و آگهی‌ها: ۰۹۱۲۶۹۳۵۲۹۱

- [۳] صفحه نخست | شعر قالی
- [۵] سرمقاله | مریم طاهری
- [۸] تار | استاد، ایران حدادگر اصفهانی
- [۹] بود | مرحوم حاج یداله رجیبیان
- [۱۰] معرفی یک هنرمند | استاد ابراهیم حقیقی
- [۱۴] گزارش خبری | جلای گنجیه فرش ایران
- [۲۷] موزه گردی | موزه لوور
- [۳۲] آشنایی با موتیف ها | گل لوتوس
- [۴۲] خبر هنری | بافت فرش نفیس عاشورا در تبریز

www.thecarpetplus.ir | thecarpetplus

این مجله رایگان است و رایگان خواهد ماند.

لازمه‌ی استفاده از مطالب و تصاویر این نسخه، به هر شکل و ترتیبی منوط به اخذ مجوز از "کارپت پلاس" است و نقض آن پیگرد قانونی دارد.

همچنین هرگونه بارگذاری محتوایی این مجله بر روی اپلیکیشن‌های موبایل و فروش پی‌دی‌اف این مجموعه ممنوع است.

چشم‌های خسته او بارها
می‌دود همراه پود و تارها
در فضایی پر ز امید و ز شور
گرم کار خویش، خاموش و صبور
تا برآرد نقشی از سحر حلال
خواب را می‌راند از پلک خیال
خامه‌یی سحر آشنا در مشت اوست
طرح و رنگ و نقش در انگشت اوست

قطعه ای از شعر بلند
شادروان محمدعلی دادور متخلص
به «فرهاد» از شاعران شهر اصفهان

۲۷

این بیست و هفتمین شماره "کارپت پلاس" است که مقابل دیدگان شما پهن می شود. تار و پود و رج به رج این مجله با شما و برای شما شکل می گیرد.

ما را از نظریات ارزشمندتان بی نصیب نگذارید.

همچنین بخش بازرگانی "کارپت پلاس" آماده پذیرش آگهی های تجاری و تبلیغاتی شما خواهد بود. به زودی طرح های توسعه ی تجاری و مارکتینگ کارپت پلاس از طریق مجله، شبکه های اجتماعی و وبسایت مجموعه به اطلاع شما عزیزان خواهد رسید.

این آیین از سر گرفته شد. البته بزرگترین هوادهی قبلی در سال ۱۳۹۳ در زمان ریاست خانم قدرت آبادی رئیس وقت موزه انجام پذیرفته بود که با این حساب دقیقا ۹ سال از هوادهی فرشهای بزرگ می گذرد و باید گفت که آنها هم به هوای پاک نیازمندند. امسال مسئولین موزه از اساتید ارزشمند فرش ایران برای همکاری دعوت بعمل آورده اند تا غبارروبی قالی های نفیس انجام پذیرد و زخم هایی که ممکن است به این قالی ها در اثر مرور زمان ایجاد شده باشد را مرحمی نهند و خوشبختانه اساتدان نیز به این دعوت پاسخ دادند و برای زدودن خاک و حشرات از لابلای این آثار ارزشمند به یاری موزه شتافتند.

سرپرستی این رویداد را سرکار خانم نسترن نیک نژاد امین اموال موزه برعهده دارند که بزرگترین وظیفه در این رویداد بر عهده ایشان است چرا که تمامی فرشها باید با امنیت کامل از داخل کفراژهای نگهداری در مخزن موزه به حیاط آورده شوند و بعد از هوادهی و رسیدگی مجددا با امنیت و سلامت کامل به مخزن بازگردانده شود.

- همکاران موزه دار موزه فرش از جمله خانمها نسرين آزادبخش، زهرا پرهیزکاری و الهام حمیدیان در این راستا کمک رسان پروژه هستند و سرکار خانم فرزانه ملکان مدیر مسئول انجمن علمی فرش ایران که خالصانه در همه مراحل موزه فرش را یاری داده اند نیز همواره در کنار دوستان فرش قرار گرفته اند.

از دیگر افرادی که به یاری موزه شتافته اند آقای عبدالحسین قاسم نژاد هستند که ایشان نیز داوطلبانه برای فرش گام برداشته اند.

با شروع تابستان و آفتاب داغ تیرماه، موزه فرش تهران دوباره بعد از چند سال وقفه برنامه هوادهی فرشهای موزه ای را با نام "رویداد جلای گنجینه فرش ایران" اجرا می کند.

این رویداد از ۱۰ تیر ماه برای حدود ۱۵۰۰ قطعه قالی و قالیچه و گلیم و انواع دستبافته های موزه ای بجز فرشهای صفویه به مدت ۸ هفته همه روزه بجز دوشنبه ها و پنج شنبه ها از ساعت ۹ صبح تا ۳ بعدازظهر اجرا می گردد. آخرین هوادهی فرشها مربوط به سال ۱۳۹۸ بود که در زمان ریاست خانم پریسا بیضایی انجام شد که آنهم شامل همه فرشها نبود بلکه قالیچه ها و تعداد کمی هم قالی های ۶ و ۹ متری بودند که علیرغم عدم امکانات و بودجه کافی، تنها با یاری دوستان علاقمند به فرش در آن سال هوادهی انجام شد. پس از آن هم متاسفانه بدلیل پاندمی کرونا این امر میسر نشد تا به امسال که

استادان گرانقدر فرش برای همیاری در "رویداد جلای گنجینه فرش ایران" همواره حضور چشمگیری دارند عبارتند از؛

- استاد بهرامی که تمامی قالی های موزه را مجددا ارزیابی می کنند، کلاسه می کنند و در این اثنی به کارشناسی دقیق فرشها نیزمی پردازند و هر کدام از قالی ها را با امنیت کامل با دستگاه های مکنده خاک رویی می کنند و با

دقت هر چه تمام و در زمانی کوتاه هر کدام از فرشها را بمدت حداکثر یک ساعت در زیر آفتاب قرار می دهند تا حشراتی که شاید در بین آنها لانه کرده اند از بین تارو پوده خارج شوند و مجددا فرشها را لای متقال های نو می پیچند و به مخزن می برند که در این امر بسیار سخت، از همکاران و دانشجویان فرش یاری طلبیده اند.

- استاد سیف از کاشان به همراه گروهی از دانشجویانشان در موزه حضور بسیار فعال دارند و با دقت تمام، برای غبارروبی فرشها به شاگردانشان یاری می دهند و با دقت هر چه بیشتر به صدمات ناشی از ماندگاری فرش رسیدگی می کنند.

- استاد سیف محمدی از اتحادیه فرش زحمت می کشند و تقریبا همه روزه در موزه تشریف دارند و با کارشناسی خود در امر هوادهی فرشها کمک می کنند و موزه را تنها نگذاشته اند. استادان بسیاری در این روزها کمک حال بودند

مانند آقای میرزازاده (هبتت مدیره صادر کنندگان فرش)، استادبنام (استاد طراح تبریزی)، آقای کارگر (رئیس اداره فرش آستان قدس)، خانم کمانی (رئیس اداره فرش تهران)، استادپور جهان (تولید کننده قم و استاد فرش کاشان، آقای سپهرزاد (رئیس اتحادیه فروشندگان فرش) استاد بابایی (کارشناسان و رئیس ارزیابی شرکت فرش) و بسیار استادانی که بودند و نامشان در اینجا نیامده.

- جناب آقای صحرايي سرپرست موزه فرش هم که خودشان با جدیت تمام در صحنه حاضرند و در تمامی مراحل هوادهی سرپرستی و رسیدگی دقیقی در امور دارند و به فرشها رسیدگی می کنند و آنها را جابجا می کنند تا هر چه سریعتر قالی ها بعد از هوادهی به آشیانه خود بازگردانده شوند.

خوشبختانه بسیارند کسانی که صادقانه و دلسوزانه در این رویداد شرکت کرده اند و در تمامی مراحل همه روزه در موزه به یاری فرش ایران شتافتند که اگر بخواهیم که هر کدام را نام ببریم صفی

طولانی از اسامی خواهیم داشت.

همینجا از همه دوستان گرانقدر که فرش ایران را تنها نمی گذارند کمال قدردانی و تشکر را داریم.

باشد که همواره سایه این عزیزان مستدام و عمری طولانی برای نگهداری تاریخ و هنر ایران داشته باشند.

توجه

فقط تعداد محدودی از این کتاب باقی مانده

"قلم و قالی"

کتاب طراحی استاد علی خلیقی

کتابی بسیار موثر در طراحی فرش که جهت آموزش هنرجویان نگارش شده است. این کتاب توسط آقای علی خلیقی استاد دانشگاههای هنر تهران، دانشگاه هنر زاهدان، دانشگاههای علمی کاربردی در سراسر کشور طراحی و انتشار گردیده است.

کتاب حاضر در یک مقطع زمانی چاپ و انتشار گردید و اکنون تعداد محدودی از این کتاب با چاپ اول موجود است که جهت فروش به این مجله سپرده شده است. جهت خریداری لطفا با شماره **۰۹۱۲۲۱۲۹۷۳۳** تماس حاصل فرمائید.

ایران حدادگر اصفهانی

آثار ایران حدادگر در طول بیش از ۴ دهه فعالیتش در مسابقات و جشنواره ها و نمایشگاه‌های زیادی به نمایش درآمده و حائز جوایز متعددی شده است؛ از مهم‌ترین این رویدادها می‌توان به کسب جایگاه اثر منتخب نمایشگاه دمو تکس آلمان و مقام نخست جشنواره رضوی اشاره کرد. طرح فرش امام رضا (ع) برای موزه رضوی، طرح پارچه زربافی برای مقبره حضرت معصومه (س)، طرح جهان هستی و طرح‌های بسیار دیگر که با شیوه منحصر به فرد او هنر سنتی را با مؤلفه‌های مدرن در عین اصالت درآمیخته، از جمله نقش‌های ماندگار او بر هنر ایرانی است.

ایران حدادگر در فعالیتهای ترویجی، فرهنگ‌ساز و اجتماعی نیز نقش‌آفرین بوده است. او در انجمن طراحان همگن که تمامی صنوف فرش در آن مشارکت دارند، عضو هیئت مدیره است. همچنین به عنوان استاد در دانشگاه هنر فارس تدریس می‌کند این هنرمند پیشکسوت اصفهان، شش سال در هیئت مدیره انجمن طراحان و نقاشان فرش و چهار سال نایب رییس این انجمن و نیز عضو هیات مدیره شورای عالی طراحی و نقاشی نقوش سنتی ایران است. همکاری و تعامل با مرکز ملی فرش ایران، سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، اتحادیه تولید فرش دستباف و سازمان فنی و حرفه‌ای اصفهان از دیگر فعالیت‌های او در مدت ۴۰ سال حضورش در

این رشته هنری است.

ایران حدادگر
اصفهانی از ۲۹
دی‌ماه ۱۳۹۷ به
عضویت
«مؤسسه
هنرمندان
پیشکسوت»
درآمد.

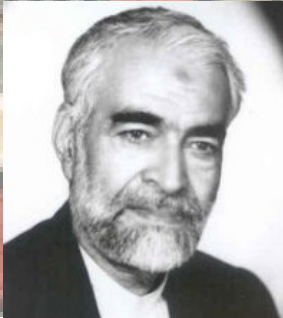
سایه شان
مستدام باد

طراح و نقاش فرش دستباف دوم فروردین ۱۳۳۸ در محله چهارسوق اصفهان، متولد شد. نام او به عنوان یکی از معدود بانوانی که فعالیت‌های چشمگیر در این زمینه داشته، در شمار بانوان نخبه و کارآفرین ماندگار شده است. او در رشته رنگ و روغن و آبرنگ و نگارگری، رتبه نخست مسابقات استانی و کشوری را از آن خود کرده بود. ایران حدادگر از سال ۱۳۶۰ به نقوش سنتی علاقه‌مند شد. از سال ۶۳ تا ۷۰ طرح‌هایش مورد استقبال ویژه بازار قرار گرفت.

این بانوی هنرمند پیشکسوت اصفهانی، توانمندی‌هایش را در حوزه‌های دیگر نیز به نمایش درآورد و همزمان با طراحی فرش، طراحی کاشی و طراحی نقوش و نمای ساختمان و گچبری و سیمان‌بری را انجام می‌داد. از سال ۷۰ به بعد با گرفتن مجوز آموزش، کارگاه و آموزشگاه طراحی و نقاشی و تولید فرش را دایر کرد. با به راه افتادن این کارگاه، هنرجویان زیادی فرصت یافتند از او بیاموزند و کارگاه‌های خودشان را دایر کنند.

#تار

مرحوم حاج یدالله رجبیان

#پود خالق طرح «گل رز» در فرش ابریشم قم

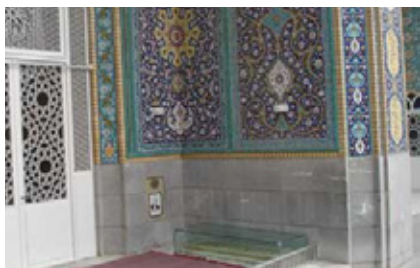
مرحوم حاج یدالله رجبیان از پیشکسوتان تولید فرش این هنر را به روشی جدید در شهر قم اداره می کرد. او متولد سال ۱۳۰۰ بود و از ۱۲ سالگی به قالی بافی مشغول بود. شب ها درس می خواند و زمان زیادی را برای تولید فرش صرف کرد. نخ ها را خودش با رنگ های کاملا گیاهی رنگ می کردو به تضاد رنگ ها بسیار حساس بود.

در طراحی های خود از استادانی چون مصورالملک و ارژنگ بهره برد.

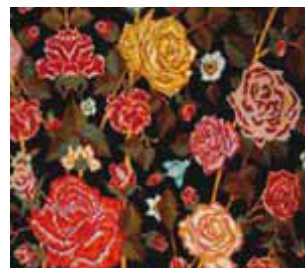
مرحوم یدالله رجبیان و مرحوم حاج علی رشتی زاده از تولیدکنندگان شناخته شده فرش دستباف بودند. این دو در کنار هم به طور مشترک کارخانه حلاجی پشم را در سال ۱۳۳۱ در قم راه اندازی کردند و پشم های حلاجی شده را که توسط خانم ها دستریسی و به نخ خامه تبدیل می شد، در فرش های خود به کار می بردند. آنها در همین کارخانه نخ های تولیدی را به فرش های نفیس تبدیل می کردند. در آن زمان کارخانه دیگری در قم و شهرهای اطراف وجود نداشت و اکثر تجار از کرمانشاه، سنندج، اراک، بروجرد و گلپایگان پشم ها را به قم می آوردند و این پشم ها در کارخانه ایشان حلاجی می شد. حاج یدالله رجبیان به تدریج قالی های پشمی را تبدیل به گل ابریشم کرد، می توان ادعا کرد او اولین کسی بود که بافت قالی تمام ابریشم را در قم شروع کرد. بعد از آن به تدریج تولیدکنندگان دیگر که البته تعدادشان هم خیلی کم بود، بر اساس همین الگو قالی های خود را تبدیل به گل ابریشم و تمام ابریشم کردند.

ایشان خالق طرح «گل رز» در فرش ابریشم قم هستند. این طرح زیبا امضای زیبایی در طراحی فرش است که توسط ایشان به همراهی فرزندشان آقای ابوالفضل رجبیان طراحی شد. برند رجبیان در سال ۱۳۶۵ به طور رسمی ثبت شدو در مرحله بعد هم برند (WIPO) را در سازمان جهانی به ثبت بین المللی رساندند. مقصد اصلی صادراتشان ژاپن بود.

وی علاوه بر شخصیت هنری، فردی فرهنگی، اجتماعی و خیرخواه بود. علاوه بر آثار هنری، بنای بزرگ و زیبای مسجد امام حسن مجتبی (ع) را به یادگار گذاشت. وی در سال ۱۳۶۴ درگذشت و در همان مکان مقدسی که خود ساخته بود به خاک سپرده شد.

روحش شاد و یادش گرامی باد

معرفی یک هنرمند

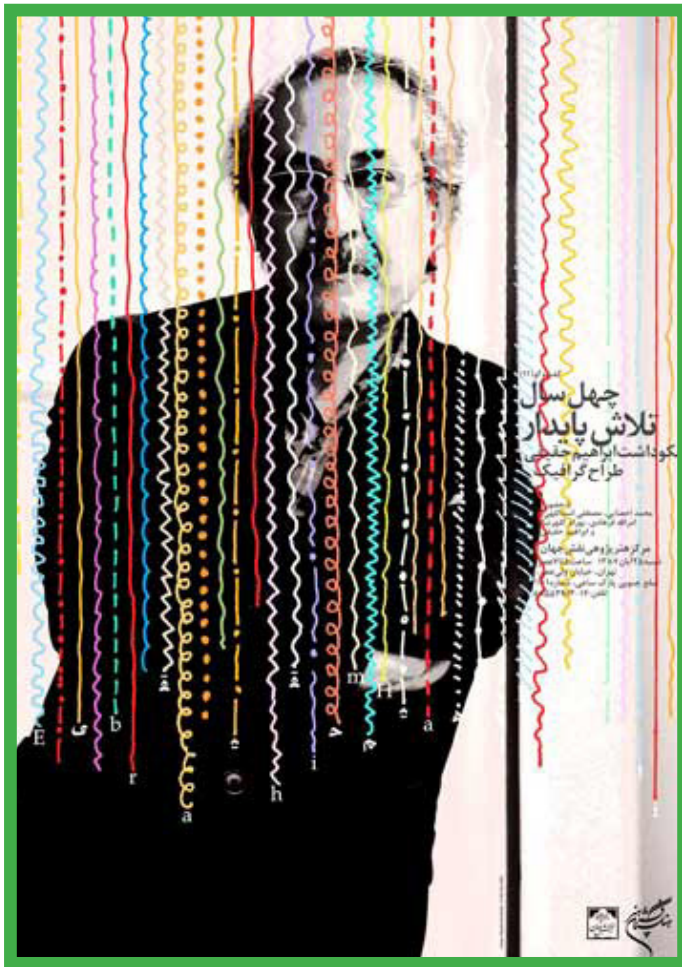
استاد ابراهیم حقیقی

یکی از بزرگان طراح گرافیک و عکاس در ایران که کارهای گرافیکی او بر روی گبه بافته شده

او از سال ۱۳۴۷ تا کنون طراح کتب و مجلات گوناگونی بوده، برای فیلم، سریال و نمایش‌های مختلف، طراحی صحنه کرده، برای فیلم‌ها و سریال‌های زیادی تیتراژ ساخته، نمایشگاه‌های متعددی را برگزار کرده و جوایز زیادی را به دست آورده است. پدرش اهل اراک و عکاس پرتره بود و همچنین در یکی از اولین عکاس‌خانه‌های تهران «چهره‌نما» در میدان توپخانه کار می‌کرد حقیقی در مورد گسترش گونه‌های هنری مانند نقاشی فرش می‌گوید: «در حوزه فرش و گلیم خیلی بیشتر از این نیاز به حمایت و نظارت داریم، برای مثال گونه‌های جدیدی از هنرهای تلفیقی به وجود آمده و باب شده‌اند مانند نام نقاشی - فرش که به شدت مخرب است.

ابراهیم حقیقی به طور قطع یکی از بزرگان طراح گرافیک و عکاس در ایران به حساب می‌آید که در ۱۳ مهرماه سال ۱۳۲۸ در تهران به دنیا آمد. تحصیلات او دیپلم ریاضی سال ۱۳۴۶ و کارشناسی ارشد معماری دانشکده هنرهای زیبا از دانشگاه تهران است. او عضو انجمن بین‌المللی طراحان گرافیک، انجمن صنفی طراحان گرافیک ایران، انجمن تصویرگران کتاب کودک و انجمن فیلمسازان مستند ایران است.

هم گبه و هم این آثار جدید ادامه‌ی آثار حقیقی هستند که بر اساس طرح‌ها و نقاشی‌های وی، با استفاده از رنگ‌های طبیعی و الیاف پشمی بافته شده‌اند. این قالی‌ها از پشم طبیعی رنگ‌رزی شده رنگ‌فرش به‌نوعی انتخاب‌شده که خاص خود آن فرش می‌باشد. بنابراین انتخاب رنگ‌ها بسیار مهم و حساس بوده است.

حقیقی می‌گوید: «در هر اثر بصری، چه نقاشی، گرافیک، عکس یا پارچه، رنگ نقش بسیار مهمی در ترکیب بندی دارد. اما در فرش به دلیل محدودیت رنگ‌های گیاهی برای پشم، کمی انتخاب‌ها سخت‌تر می‌شود. در نهایت انتخاب به رنگ‌های روشن برای خلق آثارشود.

هر فرش دستباف داستان، انرژی و قطعه شعر متفاوتی را به تصویر می‌کشد. اما فیلمنامه‌ها دارای نقاط شدت و لحظات آرام‌تری هستند که با موسیقی و شعر ترکیب می‌شوند. مجله کاور (COVER) وابسته به مجموعه انتشارات هالی (HALI) که یکی از معتبرترین نشریات دنیا در زمینه دستبافته‌ها، عتیقه، هنر و... است، در شماره ۶۸ پاییز ۲۰۲۲ خود به بررسی همکاری میان شرکت فرش دستباف فراهان و استاد ابراهیم حقیقی، طراح گرافیک برجسته ایرانی پرداخته است. کاور با آرایه نمونه قالی‌های بافته شده با طرح‌هایی از آثار خط‌نگاره‌های این هنرمند نام‌آشنای هنر گرافیک ایران، نقطه نظرات و دیدگاه‌های او به قالی دستباف را بازتاب داده است.

مجموعه آثار خوشنویسی ابراهیم حقیقی که برخی از آنها به همت ایشان تبدیل به بافت شده است

شرکت
فرش
ایران
در

نمایشگاه
فرش
تهران

جلای گنجینه فرش ایران

- استاد سیف می گویند که پروژه هوادهی فرشها در فضای باز و در مجاورت نور خورشید روشی مطمئن برای از بین بردن آلودگیهای بیولوژیک، بدون استفاده از هر نوع مواد شیمیایی آسیب‌رسان به فرش است.

- استاد بهرامی معتقدند که: در پروژه تعریف شده هوادهی موزه فرش، تک‌تک دستبافته‌ها از مخزن خارج و بررسی می شوند و با توجه به ضرورت انجام و همچنین محدودیت زمانی فرآیند هوادهی بیش از ۱۸۰۰ تخته از فرشهای مخزن، همه موارد ذکر شده حفاظت پیشگیرانه به سرعت و با دقت بالا توسط کارشناسان ارشد حفاظت و مرمت فرش در حال انجام است.

به طور کلی خارج کردن قالی از مخزن و پهن کردن آن در محوطه باز و در مجاورت با نور خورشید و هوای آزاد به مدت یک ساعت برای پشت و روی

رویداد «جلای گنجینه فرش ایران» از روز شنبه ۱۰ تیرماه با نظارت یوسف صمدی بهرامی استاد دانشگاه هنر تهران و یکی از شش نفر مشاهیر فرش دستباف ایران که دارای درجه یک هنری مرمت فرش دستباف است و همچنین محمدحسین سیف استاد حفاظت و مرمت دانشگاه کاشان آغاز شده است. و بمدت ۸ هفته ادامه می یابد.

آقای مهران صحرائی سرپرست موزه فرش ایران از اساتید، تولیدکنندگان، اعضای اتحادیه فرش دستباف سراسر کشور، هنرمندان و تمامی دوستداران فرش دستباف دعوت کرد که در این رویداد ویژه که هر روز هفته بجز دوشنبه ها و پنجشنبه ها از ساعت ۹ صبح تا ۳ بعداز ظهر در محل موزه فرش ایران انجام می شود مشارکت کرده و ضمن بازدید از این گنجینه ارزشمند با فرآیند هوادهی، حفاظت و ساماندهی فرش های مخزنی موزه فرش ایران از نزدیک آشنا شوند.

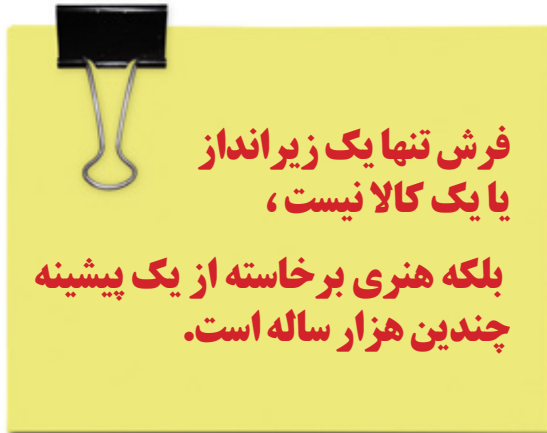

هوادهی فرش های موزه به روایت تصویر

فرش نه تنها باعث ایجاد آسیب به الیاف فرش نمی‌شود، بلکه باعث از بین رفتن رطوبت آسیبرسان به الیاف فرش شده و ریزش اقلیم‌های مناسب برای فعالیت حشرات آسیبرسان در مخزن از بین رفته و همچنین تابش نور خورشید به شکل محدود در زمان مشخص باعث می‌شود استرس وارد شده و تخم بیدها که نهفته در لابه‌لا و انتهای ساق گره‌ها هستند، غیرفعال همزمان با جریان آفتاب‌دهی علیه تخم این حشرات و غبارگیری خشک به وسیله دستگاه‌های وکیوم، مقدار زیادی از لاروهای آفت و تخم آن‌ها و کنه‌های گرد و غبار را از بین برده و قطع سیکل زندگی این عوامل آسیبرسان به قالی‌های مخزن با موفقیت از قالی‌های مذکور در مدت زمان کوتاه هوا و آفتاب‌دهی، جابه‌جایی رنگ مثبت یا رنگ پدیدگی نیز اتفاق نیفتاده است.

و کمتر از یک ساعت از پشت در معرض نور مستقیم آفتاب و گرمای تیرماه قرار می‌گیرد که برای قالی‌ها بسیار مفید است. در همین حال با این قالی‌ها به صورت تخصصی زیر نظر اساتید و متخصصان رفتار می‌شود و زیر فرش‌ها متقال قرار دارد که با زمین در ارتباط نباشند و دانشجویان هنر دانشگاه‌ها روی زمین استحکام‌بخشی فرش‌ها را انجام می‌دهند. همین طور با ملاحظه کامل و با کمک مکنده روی قالی‌ها تمیز می‌شود تا گردوغبار و تخم حشرات که داخل فرش است، بیرون کشیده شود که این مرحله آخر برای استحکام‌بخشی و محافظت از فرش بسیار لازم است. در نهایت فرش‌ها به وسیله متقال لوله شده و

- آقای سیف محمدی، عضو اتحادیه فروشندگان فرش دستبافت تهران و پیشکسوت فرش، در ارتباط با فرایند هوادهی و حفاظت پیشگیرانه، سامان‌دهی و بازنگری شناسنامه‌های فرش‌های مخزنی موزه فرش معتقدند که:

با فراخوانی که موزه فرش در اوایل تیرماه ۱۴۰۲ برای کمک گرفتن از خبرگان و متخصصان فرش دستبافت اعلام کرد من به نمایندگی از اتحادیه فروشندگان فرش دستبافت تهران، ماموریت پیدا کردم که در این فرایند با همراهی سایر اعضای محترم اتحادیه به موزه کمک کنیم

این فرایند کاملاً تخصصی است و با نظارت دو تن از اساتید دانشگاه‌های تهران و کاشان و همین طور خبرگان اتحادیه‌های تهران و قم، پیشکسوتان، مجموعه‌داران و دانشجویان با رعایت دقیق دستورالعمل‌های حفاظت و مرمت موزه انجام می‌گیرد.

فرش تنها یک زیرانداز یا یک کالا نیست، بلکه هنری برخاسته از یک پیشینه چندین هزار ساله است. بنابراین ما که در موزه فرش و در فرایند هوادهی حضور داریم، این گنجینه ارزشمند را نه روی دوش و سر، بلکه روی چشمانمان جابه‌جا و از آن محافظت می‌کنیم، چراکه هرکدام از این قالی‌ها بخشی از میراث هنری و فرهنگی ما هستند و برخی از آن‌ها از نوزاد تازه به دنیا آمده نیز حساس‌تر و لطیف‌ترند و خبرگانی که برای کمک در این فرایند در موزه حضور دارند، می‌دانند چگونه با این قالی‌ها در ارتباط باشند.

در مخازن موزه فرش که هم تاریک است و هم دمای هوا بالاست و هوا به خوبی جریان ندارد، زمینه مناسبی برای رشد بید یا حشرات مودی ایجاد می‌شود و بنابراین فرش‌ها با نظارت و حفاظت دقیق از مخزن موزه بیرون می‌آید و در برابر نور مستقیم آفتاب قرار می‌گیرد تا حشرات مودی که از پشم و کراتین تغذیه می‌کنند، به سرعت از بین بروند و این نور مستقیم آفتاب برای فرش‌های قدیمی و آنتیک و همین طور قالی‌های معاصر بسیار مفید است. بنابراین تاکید می‌کنم در فرآیندی که در موزه انجام می‌شود، قالی‌ها حداکثر یک ساعت از روز

اسطوخودوس داخل آن قرار می‌گیرد. بنابراین با اطمینان کامل می‌توانم بگویم با این فرایند هوادهی که به صورت تخصصی انجام می‌شود، سلامت و حفاظت از فرش‌ها برای مدت دو سال در برابر آسیب تضمین می‌شود.

با توجه به اهمیت و حساسیتی که حفاظت از این گنجینه ملی برای نگهداری تاریخ هنر و فرهنگ ایران زمین دارد، موزه فرش ایران از روسای و اعضای اتحادیه های فرش دستباف سراسر کشور و بزرگان این صنف انتظار دارد که در این رویداد بصورت موثر مشارکت نمایند. موزه فرش از تمامی بزرگان و پیشکسوتان در خواست می کند که پیشنهاد و برنامه خود را برای حمایت مادی و معنوی از این رویداد بصورت کتبی به روابط عمومی موزه فرش اعلام نمایند.

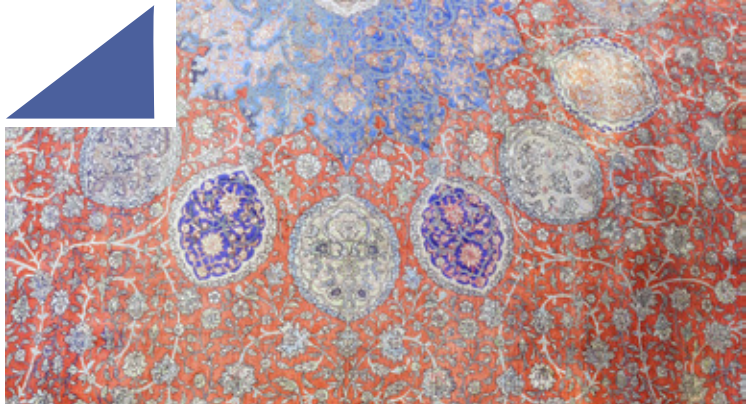

Persian Handmade

Batic –Banafsheh Khatami

WWW.ARTIRANI.COM

TEL 09122129733

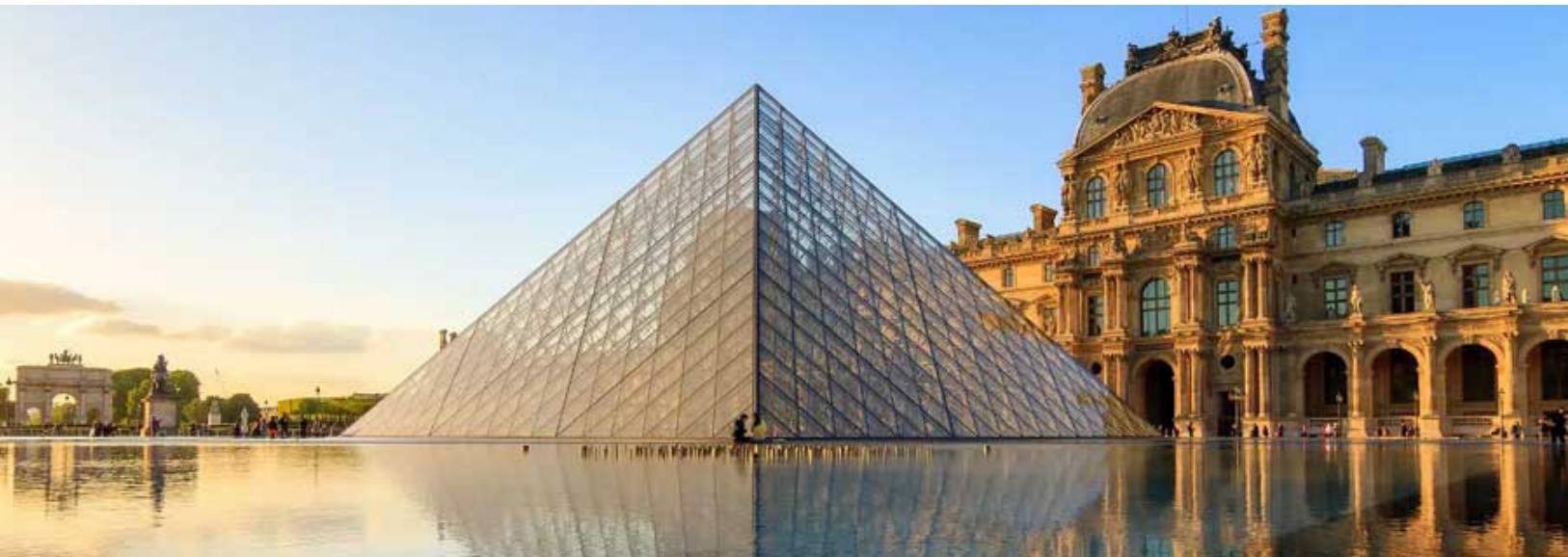

موزه لوور و فرشهای ایرانی

موزه لوور پاریس یکی از بزرگ‌ترین موزه‌های جهان

The Louvre Museum

موزه لوور پاریس یکی از بزرگ‌ترین موزه‌های جهان است و آثار تاریخی بسیار زیادی را در خود جای داده است. لوور بزرگترین موزه هنر و بنای تاریخی در مرکز شهر پاریس می‌باشد. در این موزه بالغ بر ۳۸۰۰۰ اثر هنری مربوط به پیش از تاریخ تا سده ۲۱ میلادی در فضایی بالغ بر ۷۲۷۳۵ متر مربع جمع‌آوری و در معرض دید قرار گرفته است. در سال ۲۰۱۷ میلادی، موزه لوور، با ۱/۸ میلیون بازدید کننده، در فهرست پربازدیدترین موزه‌های جهان قرار گرفت. موزه لوور از سال ۱۷۹۳ میلادی تا امروز به عنوان «موزه عمومی» فعال بوده و تمرکز اصلی خود را بر روی هنر، تاریخ بشر و فرهنگ قرار داده است. از مهمترین آثار این موزه می‌توان به لوح حمورابی، تابلوی بانوی صخره‌ها و تابلوی مونالیزا اثر لئوناردو داوینچی اشاره کرد. در میان تمام این آثار، بازمانده‌هایی از هنر ایران پیش و پس از اسلام نیز به چشم می‌خورد. فرش دستباف نیز از جمله همین محصولات است.

در گذشته، پادشاه‌های کشورهای مختلفی مثل ایران قالی‌هایی نفیس را به عنوان هدایای دیپلماتیک به پادشاهان دیگر کشورها اهدا می‌کردند. فرش‌های ارزشمند متعددی در موزه لوور نگهداری می‌شود.

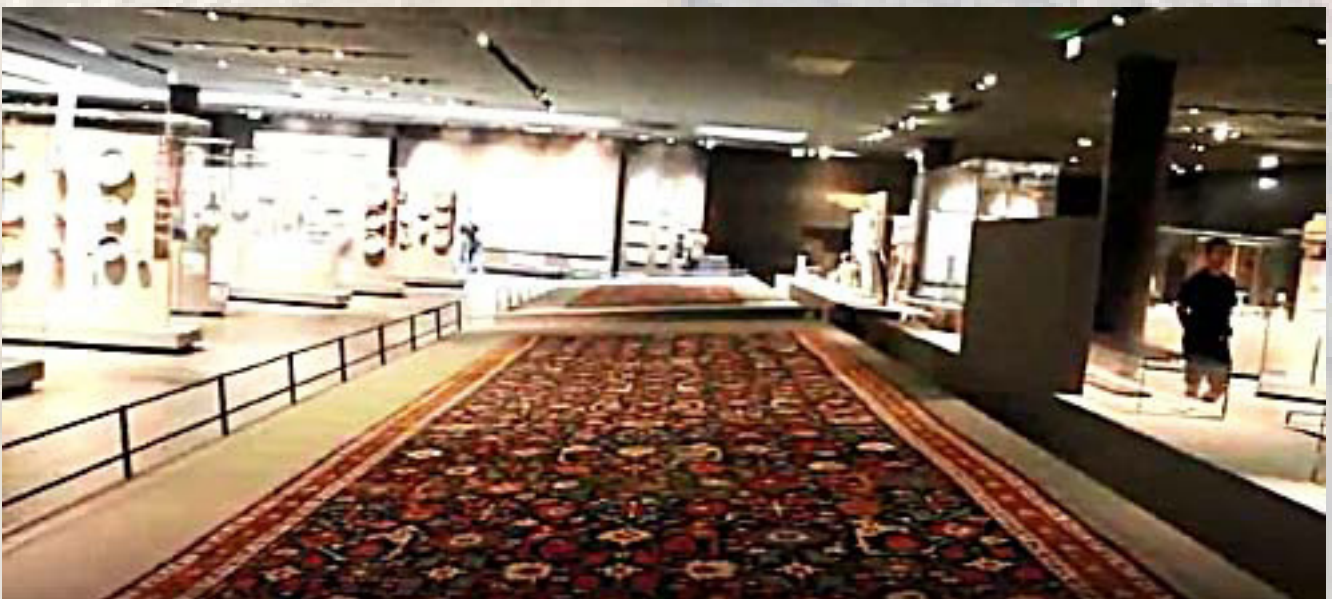
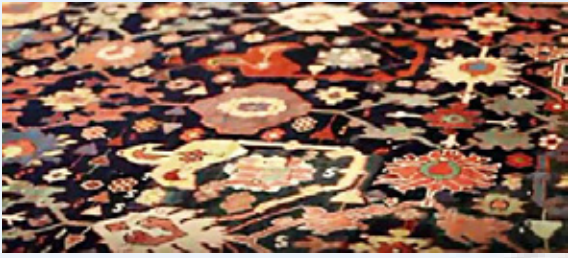
یکی از مهمترین این آثار، فرشی ابریشمی بافته شده در کاشان با نقشی از حیوانات است. تاریخ بافت این قالی به اواخر قرن شانزدهم بازمی‌گردد.

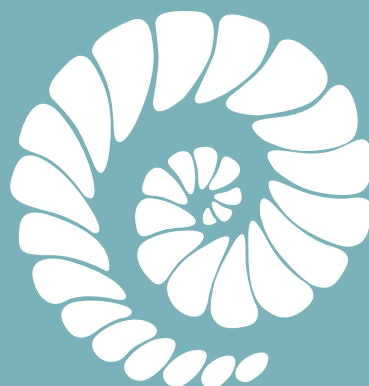

موزه لوور پاریس نیز میزبان یک قالی تبریزی به نام ماننس است که حدود ۱۲۰ سال پیش در شمال غرب ایران گره خورده است. این فرش باشکوه و بزرگ یک ترنج بزرگ و طرحی شگفت‌انگیز از برگ‌ها، درختان سرو، گل‌ها و حیوانات دارد که در یک زمینه آبی پررنگ و حاشیه قرمز بزرگ احاطه شده‌اند.

Paris Louvre museum

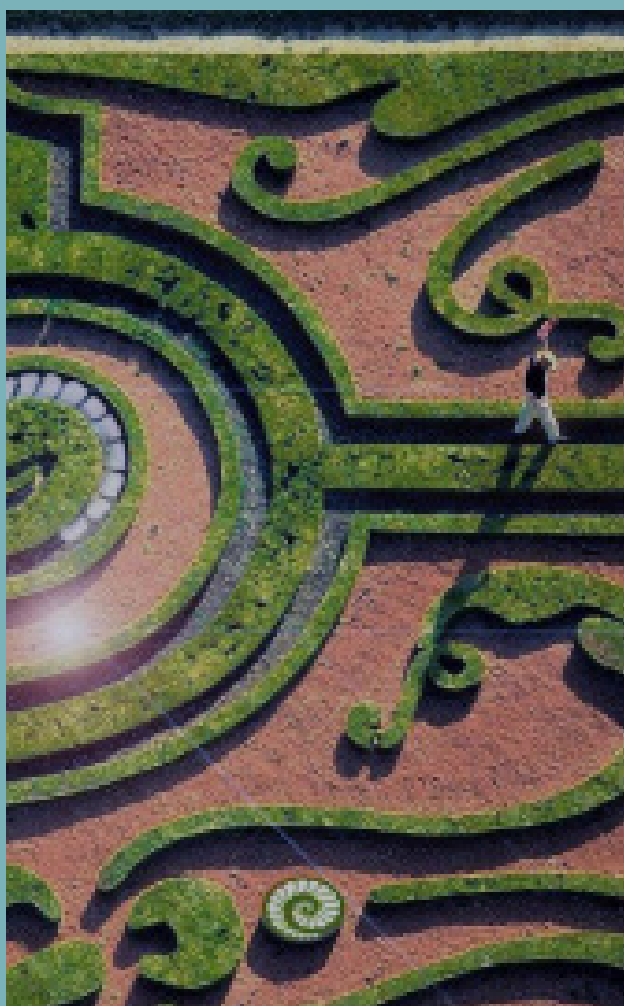

SEPANJ STUDIO

www.sepanjstudio.com

استودیو طراحی و برندسازی سپنج

"سپنج" خدمات یکپارچه‌ی خود را با توجه به نیاز مشتریان، از سازمان‌های کوچک و متوسط تا بزرگ به اثرگذارترین شکل ممکن ارائه می‌دهد که شامل موارد زیر است:

- تدوین استراتژی بازاریابی
- بخش بندی بازار و تعیین موقعیت کسب و کار و هدف گذاری
- برند سازی و طراحی المان‌های برند
- تدوین و اجرای استراتژی پیام
- طراحی و تدوین محتوا و متن تبلیغاتی
- طراحی کمپین‌های خلاقانه بر اساس استراتژی تعیین شده
- هویت سازی یکپارچه برای مشتریان بر اساس استراتژی
- دیجیتال مارکتینگ
- توسعه‌ی برند در شبکه‌های اجتماعی
- طراحی گرافیک تجاری، طراحی سایت و تهیه و تولید مستندهای تبلیغاتی

لوتوس، گل نیلوفر آبی

نماد پاکی و دعوت به نور زندگی نشانی از فرهنگ هخامنشیان

تاریخچه گل لوتوس

گل لوتوس یکی از نمادهای مهم تمدن هخامنشی است این گل دوازده برگگی در تخت جمشید و شوش از اصیل‌ترین نشانه‌های این تمدن ۲۵۰۰ ساله است

لوتوس به معنای گل نیلوفر آبی است این گل با نام‌های (نیلوفر آبی، لوتوس یا سوسن شرقی) می‌باشد و در اغلب کشورهای آسیایی به عنوان سمبل و نماد همگانی مطرح گردیده است. گل لوتوس ریشه در خاک و ساقه در آب دارد و روی آن به طرف خورشید است. این گل نماد پاکی و تهذیب نفس است. پیام آن برای جهانیان دعوت برای رسیدن به نور زندگی و تابش این نور بر جهانیان است.

لوتوس که در ضمیر ناخودآگاه انسان ریشه ای عمیق دارد و در درون خود دنیای خدایان و انسانها را احاطه کرده با منشاء زندگی و تخیل آدمی جوش خورده است، بدین معنی که مبین رشته های جادویی و روحانی می باشد که نخستین آدمیان را به جهان می پیوندد نخستین تصاویری که بشر از این گیاه خلق کرده بیانگر حس انتزاع گرای اوست.

از آنجائیکه این رمز ریشه در باورهای دینی- مذهبی و اسطوره ای دارد با گذشت زمان ، تغییر آداب ، عقاید و شرایط اجتماعی

نه تنها حضورش کم رنگ نگردیده بلکه مستحکم تر به جلوه گری خود ادامه داده و قدرت، صلابت و پایداریش را تثبیت کرده است.

در افسانه ها و باورهای مردمان کهن چنین آمده است که در ابتدای خلقت، زمانی که خالق تنها در میان آبهای نخستین قرار داشت، همانطوریکه متعجب بود که خلقت را از کجا شروع کند، برگ لوتوسی را مشاهده نمود که تنها موجود بود، مقداری از گلی که لوتوس در آن رشد می کرد در دست گرفت و بر روی برگ لوتوس قرارداد و سطح زمین بوجود آمد. به این ترتیب نیلوفر سمبل جهان گردید و لایه های متعدد گلبرگهای آن نمایانگر ادوار مختلف جهان، مقاطع و مراتب گوناگون هستی. درباور

در اساطیر ایران این گل سمبل ایزد بانوی ناهید است که جای مهمی در آئین های ایران باستان به خود اختصاص می دهد وی ایزد بانوی آب می باشد که در نقوش برجسته به صورت زنی جوان حجاری شده است نام این خدا نخستین بار به صورت آناهیتا در کتیبه های هخامنشی دیده شده است بنابراین گل نیلوفر آبی را گل آناهیتا به شمار آورده اند. نیلوفر با آئین مهری نیز پیوستگی نزدیک می یابد. در صحنه زایش مهر، او از درون غنچه نیلوفر متولد گردیده است بنابراین بر خلاف اینکه ریشه لوتوس را در آئین بودا پنداشته اند به آئین مهر یا میتراسیم که قدمتی بس طولانی تراز آئین بودا دارد مربوط می گردد.

در دین زرتشت این گل سمبل اهورا مزداست. سمبل انسانی اهورمزدا نیم تنه مردی است که شاخه ای از گل لوتوس را در میان انگشتان خود گرفته است. زرتشتیان بر این باورند که نیلوفر آبی جایگاه نگهداری تخمه یا فر زرتشت بوده که در آب نگهداری می شده است.

نیلوفر آبی، نمادی در تخت جمشید در تزیینات بسیاری از بناهای دوران باستان نیز نیلوفر آبی به کار رفته است.

آنها هشت گلبرگ نیلوفر نشانه ی هشت جهت وجود است که پس از خلقت از قعر آبهای اولیه ظهور کردند این هشت جهت عبارتند از (راست-چپ، جلو-عقب، بالا-پائین، بیرون- درون) ظهور نیلوفر از آبهای اولیه که عاری از هر گونه آلودگی بوده، نشانه خلوص، پاکی و نیروی مقدس حیات، دانش و معرفت ظهور می کند.

این گل بیانگر نمادهای مختلف می باشد که مشترک با عقاید سایر ملل نیز هست بعنوان مثال سمبل باروری- کامیابی- قدرت حاصلخیزی زمین- حمایت از هر موجود زنده- صلح جهانی- زیبایی، تندرستی، مظهر عشق، ریاضت و عبادت می باشد. لوتوس مظهر روشنایی نیز هست در نتیجه حاصل قدرتهای خلاق آتش، خورشید قمر است و به عنوان محصول خورشید و آبها شناخته شده است.

جنبه تقدس نیلوفر به محیط آبی آن بر می‌گردد. زیرا آب نماد باستانی اقیانوس کهنی بود که کیهان از آن آفریده شده است. نیلوفر که بر روی سطح آب در حرکت بود به مثابه زهدان آن به شمار می‌رفت. از آنجا که گل نیلوفر در سپیده دم باز و در هنگام غروب بسته می‌شود به

خورشید شباهت دارد. خورشید خود منبع الهی حیات است و از این رو گل نیلوفر مظهر تجدید حیات شمسی به شمار می‌رفت. پس مظهر همه روشنگری‌ها آفرینش باروری تجدید حیات و بی‌مرگی است.

از جمله در برخی از سنگ نگاره های تخت جمشید می توان این گل را مشاهده کرد.

برخی از مردان بلند پایه پارسی و ماد به هنگام بازدید از شاه برای شادباش مهرگان یا نوروز این گل را به دست گرفته اند. (باتوجه به سنگ نگاره های تخت جمشید).

گویا غنچه این گل مختص شاهان بوده است و در بسیاری از نقوش سنگی نیلوفر غنچه دار در دست شاهان

است. این گل نماد صلح و شادی بوده است و از آنجا که این گل با آب در ارتباط است ممکن است نماد آناهیتا، ایزد بانوی آب های روان نیز باشد. و همچنین برخی ۱۲ گلبرگ این گل را نماد ۱۲ ماه سال دانسته اند.

گل نیلوفر و نماد آن در دنیای باستان شرق نقش بارزی داشته است، از حجاری‌های تخت جمشید تا کنده کاری‌های طاق بستان ارتباط شگفت‌انگیزی با این گل دیده می‌شود.

نام گل نیلوفر

در زبان سانسکریت پادما

در زبان چینی لی ین هوا

به زبان ژاپنی رنگه

و در زبان انگلیسی لوتوس است نیلوفر در شرق باستان همان قدر اهمیت دارد که گل رز در غرب در سده هشتم پیش از میلاد تصویر نیلوفر احتمالاً از مصر به فینیقیه و از آنجا به سرزمین آشور و ایران انتقال یافت و در این سرزمین‌ها گاهی جانشین درخت مقدس بوده است.

الهه‌های فینیقی

به عنوان قدرت آفریننده خود گل نیلوفر در دست دارند. این گیاه در مصر باستان و در بسیاری از بخش‌های آسیا مورد پرستش بود.

در فرهنگ آشوری فینیقی و در هنر یونانی رومی نیلوفر به معنی تدفین و مجلس ترحیم و نشانگر مرگ و تولد دوباره رستاخیز و زندگی بعدی و نیروهای نوزایی طبیعت است. نیلوفر در اسطوره‌های یونانی و رومی علامت مشخصه افرودیت- ونوس است.

نیلوفر نماد کمال است. زیرا برگ‌ها گل‌ها و میوه اش دایره ای شکلند. ودایره خود از این جهت که کامل‌ترین شکل است نماد کمال به شمار می‌آید. نیلوفر یعنی شکفتن معنوی. زیرا ریشه‌هایش در لجن است و با این حال به سمت بالا و آسمان می‌روید از آبهای تیره خارج می‌شود و گل‌هایش زیر نور خورشید و روشنایی آسمان رشد می‌کنند.

ریشه‌های نیلوفر مظهر ماندگاری و ساقه اش نماد بند ناف است که انسان را به اصلش پیوند می‌دهد و گلش پرتو خورشید را تداعی می‌کند.

نیلوفر نماد انسان فوق العاده یا تولد الهی است زیرا بدون هیچ ناپاکی از آبهای گل الود خارج می‌شود

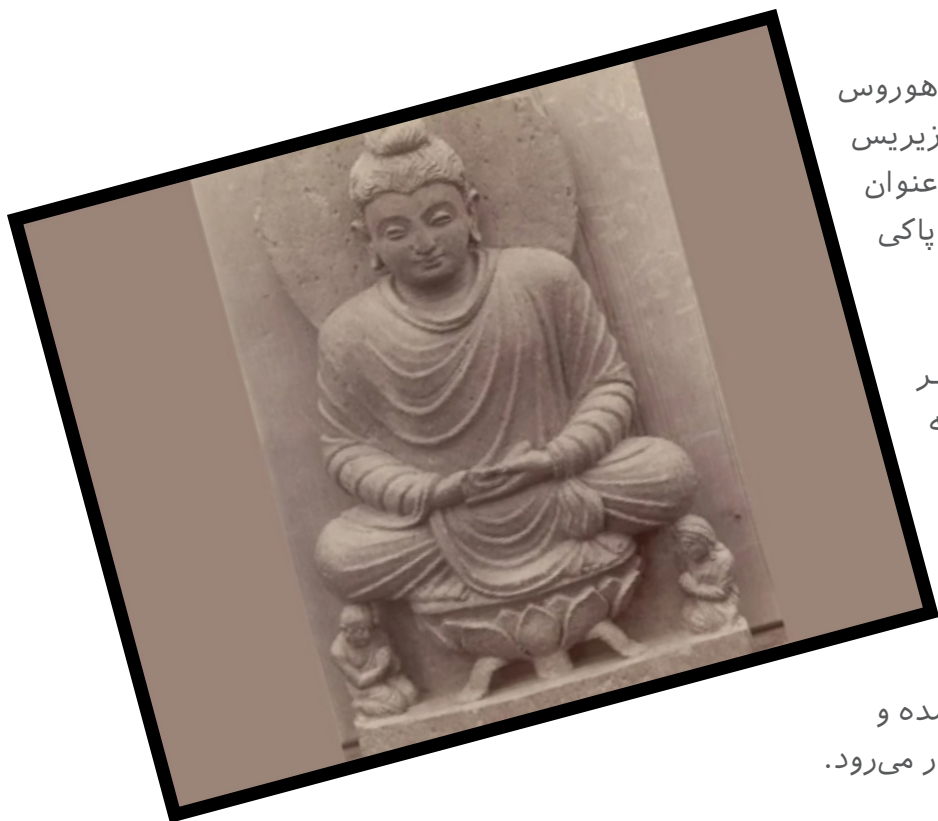
در فرهنگ بودایی ظهور بودا به صورت شعله صادره از نیلوفر تصویر می‌شود. گاهی بودا را می‌بینیم که در یک نیلوفر کاملا شکفته به تخت نشسته است. در حقیقت در تعلیمات بودایی نیلوفر تا حد زیادی در قلمرو ماورالطبیعه وارد می‌شود. در معابد بودایی نقش نیلوفر وجود دارد و نیلوفر جزو هشت علامت فرخندگی در کف پای بودا است. در فرهنگ چینی نماد پاکی حفاظت ظرافت روحانی صلح باروری و تجسم زنانه است و علامت تابستان نیز می‌باشد. چینی‌ها گل نیلوفر را مظهر گذشته حال و آینده می‌دانند. زیرا گیاهی است که در یک غنچه گل می‌دهد و دانه می‌کند. همین طور نماد نجابت است به این دلیل که از آبهای آلوده بیرون می‌آید اما آلودگی را نمی‌پذیرد.

در اسطورهای مصر چهار پسر هوروس روی یک نیلوفر روبروی ازیریس ایستاده اند. گل نیلوفر به عنوان نشانه ایزیس مظهر باروری و پاکی و بکارت است.

نیلوفر نشانه مصر علیا بود. سر ستون‌های معابد مصری رابه گونه ای می‌آراستند که نیلوفر را بر روی آنها به صورت غنچه و گاه گشوده حجاری می‌کردند.

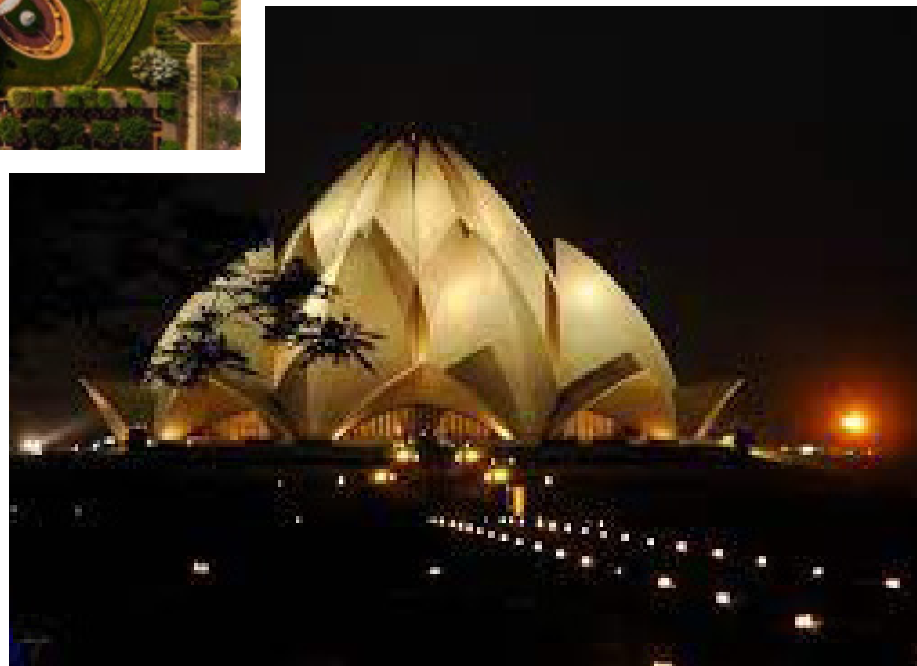
در فرهنگ هندی گل نیلوفر، گلی است از خود به وجود آمده و نامیراست و نماد جهان به شمار می‌رود.

گاهی کوه مرو به مفهوم محور جهان در مرکز آن تصویر شده است. چاکراها به شکل نیلوفرهایی تصویر می‌شوند که با نماد چرخ مرتبطند هنگامی که این مرکز چاکراها بیدار شوند نیلوفرها باز می‌شوند و می‌چرخند.

لوتوس نام یکی از حرکات یوگا است. در اسطوره‌های هندی با سه خدای اصلی مواجه می‌شویم که عبارتند از برهما (خدای افریننده) ویشنو (خدای نگهدارنده) و شیوا (خدای نابودکننده). در یک اسطوره متاخر که در ریگ ودا به آن اشاره شده است آمده که چگونه کیهان از نیلوفری زرین که بر روی آبهای کیهانی در حرکت بوده به وجود آمده و از آن برهما متولد شد. هنگامی که مراسم او جای خود را به مراسم ویشنو داد وی رابعدها به صورتی مجسم کردند که بر روی گل نیلوفری که از ناف ویشنو می‌روید نشسته است. یک الهه هندویی به نام پادماپانی وجود دارد که به معنی

زنی است که نیلوفر در دست دارد. لاکشمی همسر ویشنو و پارواتی همسر شیوا هم با نیلوفر در ارتباط هستند. در هندوستان که رود برایشان خیلی اهمیت دارد الهه‌های رودگاهی بر روی نیلوفر سوارند. در تمدن هند نیلوفر نمادی از نظم و زیبایی است. نیلوفر در هند جزء گل‌های مقدس به شمار آمده، به طوری که در همه زندگی هندیان نفوذ داشته است. در هندوستان این گل مقدس بوده و نمادی از نظم و زیبایی است. هندی‌ها معتقدند که سرگذشت نیلوفر به سرنوشت انسان شباهت دارد.

نقوش گل لوتوس در تخت جمشید

عدد از گلبرگ‌های نیلوفر شکفته و بقیه گلبرگ‌های آن یکدیگر را پوشانده و در زیر گلبرگ‌هایی که وسط هستند، قرار گرفته‌اند، بیانگر حقیقت ادوار آینده است که همیشه بخشی از حقیقت هستی به مرحله شکوفایی می‌رسد. هستی باردار غنچه‌هایی است که در زمان مناسب شکوفا خواهد شد.

در فرهنگ ایران باستان هم گل نیلوفر را در تخت جمشید و در نقش برجسته‌های آن مشاهده می‌کنیم. در حجاری‌های طاق بوسستان کرمانشاه هم گل نیلوفر مربوط به زمان ساسانیان دیده می‌شود.

ظاهرا گلی که در دستان پادشاهان حجاری شده در تخت جمشید دیده می‌شود نماد صلح و شادی بوده است. از آنجا که این گل با اب درارتباط است نماد آناهیتا ایزد بانوی آب‌های روان است.

در تخت جمشید پایه ستون‌هایی به شکل نیلوفر برگشته وجود دارد که رمز کمال و قدرت حیات‌بخش است. سرستون تخت جمشید در ایران، سرستون‌های تالار "کرنک" در مصر و سرستون قصر "آشوکا" در پاتالی پوترای هند نمایانگر سرستون‌های زنگوله‌ای است که در این سه تمدن موجود هستند. در معماری مدرن هم از نقش گل لوتوس برای تزئینات ساختمان‌ها استفاده می‌کنند.

مرداب بندر انزلی از جمله مکان‌های سرشناس در ایران برای رشد نیلوفر آبی است که هر ساله گردشگران بسیاری را به این مکان می‌کشاند.

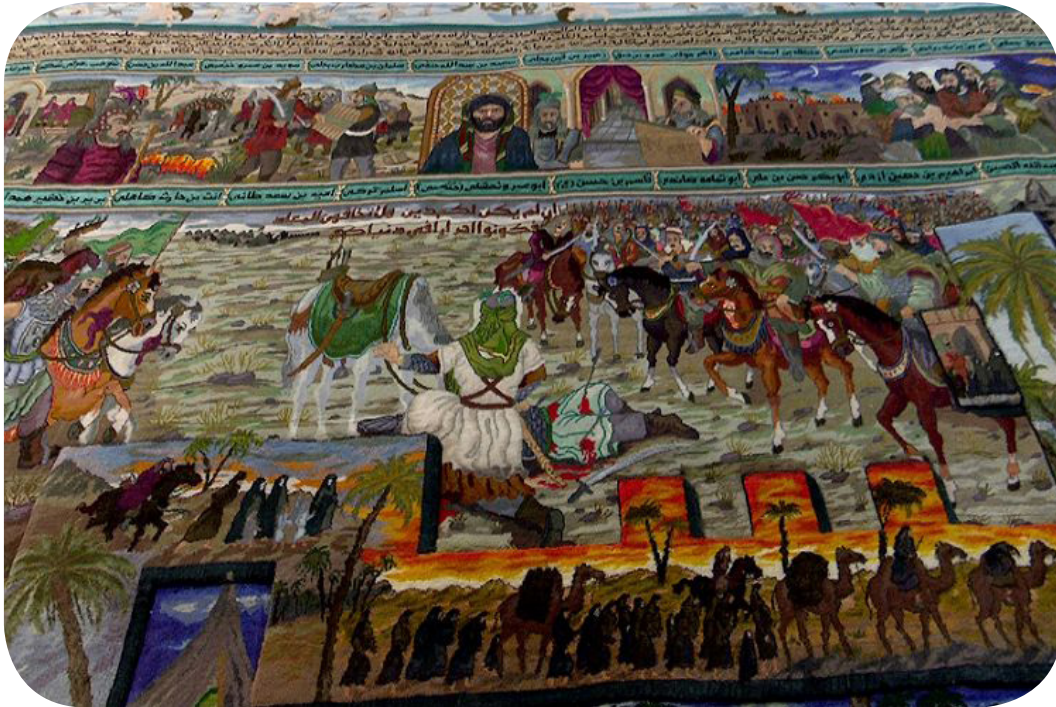
در ایران باستان، آناهیتا همان ایزد بانوی آب و باران است که معمولا او را در تصاویر با کوزه آبی که بر شانه‌اش است نشان می‌دهند. طبق عقاید آنان، وی ایزدبانوی تمام آب‌های روی زمین است. نماد وی گل لوتوس، سبوی آب و ماهی و... است. آناهیتا به معنای رود قوی پاک است.

ریشه لوتوس در آب بوده و از قعر این بی‌شکلی، یک گل زیبا با کاسبرگ‌های متعدد و منظم روی آب می‌روید. این که تنها چند

بافت فرش نفیس واقعه عاشورا در تبریز

سه نفر از هنرمندان تبریزی با بافت فرشی برجسته و نفیس، صحنه‌های مختلف عاشورا را در این اثر هنری به تصویر کشیدند.

آقایان موسوی زاده، واحدی و ملاقلی در مدت ۲ سال فرش واقعه عاشورا را بافته و بر تار و پود آن بیش از ۴ میلیون گره ترک زده اند.

اندازه این فرش ۲۲۰ در ۱۷۵ سانتی متر با رج شمار ۸۰، می باشد و بسیار هنرمندانه چشمه‌ها را تسخیر می کند. تعداد رنگهای استفاده شده در این تابلو بیش از ۵۰۰ رنگ طبیعی و گیاهی استفاده شده است.

پایان

CARPET PLUS

ماهنامه اینترنتی فرش دستباف

Iranian Visual carpet Magazine